

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE TREBALL I IMMIGRACIÓ

3673 *Reial decret 197/2009, de 23 de febrer, pel qual es desplega l'Estatut del treball autònom en matèria de contracte del treballador autònom econòmicament dependent i el seu registre i es crea el Registre estatal d'associacions professionals de treballadors autònoms.*

La Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'Estatut del treball autònom, ha constituït una fita per als treballadors autònoms a Espanya. El nou Estatut suposa donar resposta a la demanda d'un col·lectiu molt heterogeni amb una normativa molt dispersa que requeria un marc jurídic estable per constituir-se com a referència del treball autònom.

Amb l'aprovació i l'entrada en vigor de l'Estatut del treball autònom es dona compliment a una exigència legal i social, i s'estableix un nou punt de partida per als treballadors autònoms. Tanmateix, l'Estatut del treball autònom crida al desplegament reglamentari, d'una banda, com un mandat taxat en determinades disposicions específiques i, d'altra banda, aquest desplegament es fa patent en els articles del dit Estatut que requereixen un aprofundiment i aclariment tècnic.

Una de les novetats més importants d'aquesta Llei la constitueix el reconeixement per primera vegada del que s'ha acordat anomenar el treballador autònom econòmicament dependent.

En aquest sentit l'article 11.1 de l'Estatut del treball autònom defineix el treballador autònom econòmicament dependent com el treballador autònom que realitza la seva activitat econòmica o professional per a una empresa o client del qual percep almenys el 75 per cent dels ingressos i l'article 12.1 de l'Estatut del treball autònom disposa que el contracte per a la realització de l'activitat econòmica o professional del treballador autònom econòmicament dependent subscrit entre aquest i el seu client s'ha de formalitzar sempre per escrit i s'ha de registrar a l'oficina pública corresponent. Aquest registre no té caràcter públic.

S'estableix que per reglament s'han de regular les característiques dels contractes esmentats i del Registre en què s'han d'inscriure, així com les condicions perquè els representants legals dels treballadors tinguin accés a la informació dels contractes que la seva empresa subscriu amb treballadors autònoms econòmicament dependents.

De la mateixa manera, la disposició addicional dissetena del dit Estatut estableix que s'han de determinar per reglament les especificitats del contracte en el sector dels agents d'assegurances.

Així mateix, es determina el Registre que assumeix el que disposa l'article 20.3 de l'Estatut del treball autònom, en matèria de l'oficina pública d'inscripció i dipòsit d'estatuts de les associacions professionals de treballadors autònoms.

Davant el que s'hi exposa, aquest Reial decret té com a objecte desplegar la nova regulació relativa al contracte esmentat i el seu registre, així com el Registre Estatal d'Associacions Professionals de Treballadors Autònoms, fent ús de l'autorització que preveuen la disposició addicional dissetena esmentada, la disposició final tercera i la disposició final cinquena de l'Estatut del treball autònom.

En el procés d'elaboració del projecte, les comunitats autònomes, n'han estat informades a través de la Conferència Sectorial d'Ocupació i Afers Laborals. A més, han estat consultades les associacions de treballadors autònoms i les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Treball i Immigració, amb l'aprovació prèvia de la ministra d'Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 20 de febrer de 2009.

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Contracte del treballador autònom econòmicament dependent per a la realització de l'activitat econòmica o professional

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació.

1. Es considera treballador autònom econòmicament dependent la persona física que realitza una activitat econòmica o professional a títol lucratiu i de manera habitual, personal, directa i predominant per a un client del qual percep, almenys, el 75 per cent dels seus ingressos per rendiments de treball i d'activitats econòmiques o professionals i en el qual concorren les restants condicions que estableix l'article 11 de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'Estatut del treball autònom.

2. Es considera client a aquests efectes la persona física o jurídica per a la qual es realitza l'activitat econòmica o professional a què es refereixen els apartats anteriors.

3. El contracte que subscrigui un treballador autònom econòmicament dependent amb el seu client amb l'objecte que el primer executi una activitat econòmica o professional a favor del segon a canvi d'una contraprestació econòmica, ja sigui la seva naturalesa civil, mercantil o administrativa, es regeix per les disposicions que conté aquest capítol, en el que no s'oposi a la normativa aplicable a l'activitat.

El contracte té per objecte la realització de l'activitat econòmica o professional del treballador autònom econòmicament dependent i es pot subscriure per a l'execució d'una obra o una sèrie d'obres o per a la prestació d'un o més serveis.

Article 2. Determinació, comunicació i acreditació de la condició de treballador autònom econòmicament dependent.

1. Als efectes de la determinació del treballador autònom econòmicament dependent a què es refereix l'apartat 2 de l'article 1 d'aquest Reial decret, s'entenen com ingressos percebuts pel treballador autònom del client amb qui té la relació esmentada, els rendiments íntegres, de naturalesa dinerària o en espècie, que procedeixin de l'activitat econòmica o professional realitzada per aquell a títol lucratiu com a treballador per compte propi. Els rendiments íntegres percebuts en espècie es valoren pel seu valor normal de mercat, de conformitat amb el que disposa l'article 43 de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni.

Per al càlcul del percentatge del 75 per cent, els ingressos esmentats al paràgraf anterior s'han de posar en relació exclusivament amb els ingressos totals percebuts pel treballador autònom per rendiments d'activitats econòmiques o professionals com a conseqüència del treball per compte propi realitzat per a tots els clients, inclòs el que es pren com a referència per determinar la condició de treballador autònom econòmicament dependent, així com els rendiments que pugui tenir com a treballador per compte d'altri en virtut de contracte de treball, bé sigui amb altres clients o empresaris o amb el mateix client. En aquest càlcul s'exclouen els ingressos procedents dels rendiments de capital o plusvàlues que percebi el treballador autònom derivats de la gestió del seu propi patrimoni personal, així com els ingressos procedents de la transmissió d'elements afectes a activitats econòmiques.

2. Per poder subscriure el contracte que es regula en aquest capítol, el treballador que, de conformitat amb el que estableix l'article 1.2, es consideri treballador autònom econòmicament dependent, ha de comunicar al client aquesta condició, i no es pot acollir al règim jurídic establert en aquest Reial decret en cas que no es produeixi aquesta comunicació.

3. El client pot requerir al treballador autònom econòmicament dependent l'acreditació del compliment de les condicions que estableix l'article 1.2, en la data de la subscripció del contracte o en qualsevol altre moment de la relació contractual, sempre que des de l'última acreditació hagin transcorregut almenys sis mesos, i tot això sense perjudici de l'exercici de les accions judicials oportunes en el supòsit de controvèrsia derivada del contracte. A aquests efectes es considera documentació acreditativa dels ingressos a què es refereix l'apartat 1 la que acordin les parts o qualsevol admesa en dret, i en tot cas la recollida a la declaració de l'article 5.2.

4. A l'efecte de determinar l'acreditació esmentada es pot prendre en consideració, entre altres mitjans de prova, l'última declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques i, si no, el certificat de rendiments emès per l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

Article 3. *Durada del contracte.*

El contracte té la durada que les parts acordin, i es pot fixar una data de finalització del contracte o remetre's a la finalització del servei determinat.

Si no es fixa una durada o servei determinat, es presumeix, llevat de prova en contra, que el contracte té efectes des de la data de la seva formalització i que s'ha pactat per un temps indefinit.

Article 4. *Forma i contingut del contracte.*

1. El contracte per a la realització de l'activitat econòmica o professional del treballador autònom econòmicament dependent s'ha de formalitzar sempre per escrit.

2. En el contracte han de constar necessàriament els aspectes següents:

- a) La identificació de les parts que el concerten.
- b) La precisió dels elements que configuren la condició d'econòmicament dependent del treballador autònom respecte del client amb el qual contracta, en els termes que recull l'article següent.
- c) L'objecte i causa del contracte, i per a això, en tot cas, s'ha de precisar el contingut de la prestació del treballador autònom econòmicament dependent, que assumeix el risc i ventura de l'activitat i la determinació de la contraprestació econòmica assumida pel client en funció del resultat, incloent-hi, si s'escau, la periodicitat i la forma de les dues prestacions.
- d) El règim de la interrupció anual de l'activitat, del descans setmanal i dels festius, així com la durada màxima de la jornada de l'activitat, incloent-hi la seva distribució setmanal si aquesta es computa per mes o any. Si la treballadora autònoma econòmicament dependent és víctima de la violència de gènere, d'acord amb el que preveuen l'article 14 de l'Estatut del treball autònom, i l'acord d'interès professional aplicable, s'ha de preveure també la corresponent distribució setmanal i adaptació de l'horari de l'activitat amb l'objecte de fer efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.
- e) L'acord d'interès professional que, si s'escau, hi sigui aplicable, sempre que el treballador autònom econòmicament dependent doni la seva conformitat de forma expressa.

3. Les parts poden incloure en el contracte qualsevol altra estipulació que considerin oportuna i sigui conforme amb el dret. En particular, en el contracte es pot estipular:

- a) La data de començament i durada de la vigència del contracte i de les respectives prestacions.
- b) La durada del preavis amb què el treballador autònom econòmicament dependent o el client han de comunicar a l'altra part el seu desistiment o voluntat d'extingir el contracte respectivament, en virtut del que estableix l'article 15.1 d) i f) de l'Estatut del treball autònom, així com, si s'escau, altres causes d'extinció o interrupció de conformitat amb els articles 15.1 b) i 16.2 de l'Estatut del treball autònom respectivament.

c) La quantia de la indemnització a què, si s'escau, tingui dret el treballador autònom econòmicament dependent o el client per extinció del contracte, de conformitat amb el que preveu l'article 15 de l'Estatut del treball autònom, llevat que aquesta quantia estigui determinada en l'acord d'interès professional aplicable.

d) La manera com les parts han de millorar l'efectivitat de la prevenció de riscos laborals, més enllà del dret del treballador autònom econòmicament dependent a la seva integritat física i a la protecció adequada de la seva seguretat i salut en el treball, així com la seva formació preventiva de conformitat amb l'article 8 de l'Estatut del treball autònom.

e) Les condicions contractuals aplicables en cas que el treballador autònom econòmicament dependent deixi de complir el requisit de dependència econòmica.

Article 5. *Precisions específiques del contracte.*

1. En el contracte s'ha de fer constar expressament la condició d'econòmicament dependent del treballador autònom respecte del client amb el qual contracta.

A aquest efecte, les parts del contracte han d'assenir sobre la concurrència simultània de les condicions a què es refereix l'article 11.2 de l'Estatut del treball autònom; en particular, han de declarar i expressar que:

a) L'activitat del treballador autònom econòmicament dependent no s'ha d'executar de manera indiferenciada dels treballadors que prestin serveis sota qualsevol modalitat de contractació laboral per compte del client.

b) El treballador autònom ha de dur l'activitat amb criteris organitzatius propis, sense perjudici de les indicacions tècniques que pugui rebre del seu client per a la realització de l'activitat.

c) El risc i ventura de l'activitat l'ha d'assumir el treballador autònom, que ha de rebre la contraprestació del client en funció del resultat de la seva activitat.

2. Als mateixos efectes que l'apartat anterior, el contracte ha d'incloure una declaració del treballador autònom sobre els aspectes següents:

a) Que els ingressos derivats de les condicions econòmiques pactades en el contracte representen, almenys, el 75 per cent dels seus ingressos per rendiments de treball i d'activitats econòmiques o professionals.

b) Que no té al seu càrrec treballadors per compte d'altri.

c) Que no pot contractar ni subcontractar amb tercers part de l'activitat contractada o tota l'activitat contractada amb el client ni les activitats que pugui contractar amb altres clients.

d) Que disposa d'infraestructura productiva i material propis, necessaris per a l'exercici de l'activitat i independents dels del seu client, quan en l'activitat a realitzar siguin rellevants econòmicament.

e) Que ha de comunicar per escrit al seu client les variacions en la condició de dependent econòmicament que es produeixin durant la vigència del contracte.

f) Que no és titular d'establiments o locals comercials i industrials i d'oficines i despatxos oberts al públic.

g) Que no exerceix cap professió juntament amb altres professionals en règim societari o sota qualsevol altra fórmula jurídica admesa en dret.

Article 6. *Registre.*

1. El treballador autònom econòmicament dependent ha de registrar el contracte en el termini dels deu dies hàbils següents al de la seva firma, i ha de comunicar al client aquest registre en el termini de cinc dies hàbils següents a aquest. Transcorregut el termini de quinze dies hàbils des de la signatura del contracte sense que s'hagi produït la comunicació de registre del contracte per part del treballador autònom econòmicament dependent, és el client qui ha de registrar el contracte en el Servei Públic d'Ocupació Estatal en el termini dels deu dies hàbils següents. El registre s'ha d'efectuar en el Servei Públic d'Ocupació Estatal, organisme del qual depèn el registre amb caràcter informatiu de

contractes per a la realització de l'activitat econòmica o professional del treballador autònom econòmicament dependent.

2. El registre del contracte del treballador autònom econòmicament dependent ha d'especificar els aspectes obligatoris del contracte que conté l'article 4.2 d'aquest Reial decret, de manera que a més de les dades essencials identificatives del treballador autònom i del client, data d'inici i de finalització del contracte, si s'escau, i l'activitat econòmica o professional, també hi han de figurar la constància expressa de la condició de treballador autònom econòmicament dependent del client contractant, el contingut de la prestació del treballador autònom econòmicament dependent i la contraprestació econòmica del client, el règim de la interrupció anual de l'activitat i jornada, així com l'acord d'interès professional quan hi sigui aplicable.

3. Per al compliment del que disposa l'apartat 1 d'aquest article, el treballador autònom econòmicament dependent, el client o els professionals col·legiats que actuïn en representació de tercers han d'efectuar el registre mitjançant la presentació personal per mitjà de la còpia del contracte o mitjançant el procediment telemàtic del Servei Públic d'Ocupació Estatal.

4. Així mateix són objecte de comunicació al Servei Públic d'Ocupació Estatal les modificacions del contracte que es produeixin i la finalització del contracte, en els mateixos termes i terminis que assenyala l'apartat 1 d'aquest article, a comptar des que es produeixi.

5. El Servei Públic d'Ocupació Estatal ha d'informar el Consell del Treball Autònom sobre les dades estadístiques del registre dels contractes dels treballadors autònoms econòmicament dependents.

Article 7. *Informació sobre els contractes.*

1. El client, en un termini no superior a deu dies hàbils a partir de la contractació d'un treballador autònom econòmicament dependent, ha d'informar els representants dels seus treballadors, si n'hi ha, sobre la contractació.

2. Als efectes indicats en l'apartat anterior, l'empresari ha de notificar als representants dels treballadors els elements del contracte següents:

- a) Identitat del treballador autònom.
- b) Objecte del contracte.
- c) Lloc d'execució.
- d) Data de començament i durada del contracte.

D'aquesta informació s'ha d'excloure en tot cas el número de document nacional d'identitat, el domicili, l'estat civil, i qualsevol altra dada que pugui afectar la intimitat personal, d'acord amb la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, que estableix la protecció civil dels drets fonamentals a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge, i amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

3. És aplicable el que preveu l'article 65 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, respecte de l'observança de les normes que sobre sigil professional estan establertes per als membres del comitès d'empresa per a la informació relativa als contractes dels treballadors autònoms econòmicament dependents.

CAPÍTOL II

Contracte de treballador autònom econòmicament dependent en el sector dels agents d'assegurances

Article 8. *Àmbit d'aplicació.*

Els agents d'assegurances exclusius i agents d'assegurances vinculats que compleixin les condicions que estableix l'article 11 de l'Estatut del treball autònom estan subjectes, com a treballadors autònoms econòmicament dependents, al capítol III del títol II de l'Estatut esmentat i queden inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret.

En tot cas, en virtut del que disposa l'article 11.2 a) de l'Estatut del treball autònom, queden exclosos de la condició de treballadors autònoms econòmicament dependents els agents d'assegurances exclusius i agents d'assegurances vinculats que hagin subscrit un contracte mercantil amb auxiliars externs, de conformitat amb l'article 8 de la Llei 26/2006, de 17 de juliol, de mediació d'assegurances i reassegurances privades.

Article 9. *Exercici de l'activitat de l'agent d'assegurances i ús d'instruments i eines proporcionats per l'entitat asseguradora.*

1. Als efectes de l'article 11.2.d) de l'Estatut del treball autònom, es consideren indicacions tècniques, entre altres, les relacionades amb la seva activitat, especialment les que derivin de la normativa interna de subscripció i de cobertura de riscos de l'entitat asseguradora, de la normativa d'assegurances privades, de la normativa de protecció de dades de caràcter personal, de blanqueig de capitals o altres disposicions de compliment obligat.

2. Als efectes de l'article 11.2.c) de l'Estatut del treball autònom, no es consideren econòmicament rellevants la documentació, el material, ni l'ús d'instruments o eines, incloent-hi les telemàtiques, que l'entitat asseguradora proporcioni als agents d'assegurances autònoms econòmicament dependents.

3. El compliment de les indicacions tècniques que els agents d'assegurances autònoms econòmicament dependents puguin rebre de l'entitat asseguradora per a la qual prestin els seus serveis, així com l'ús de la documentació, material, eines i instruments proporcionats per l'entitat asseguradora a aquells, no implica que aquests agents d'assegurances executin la seva activitat de manera indiferenciada dels treballadors que prestin serveis en qualsevol modalitat de contractació laboral per compte del client.

Article 10. *Contracte d'agència d'assegurances.*

1. El contracte d'agència d'assegurances que se subscrigui entre l'agent d'assegurances autònom econòmicament dependent i l'entitat asseguradora dins l'àmbit d'aplicació de l'article 8 d'aquest Reial decret es regeix, en el que no s'oposi a l'article 10 de la Llei 26/2006, de 17 de juliol, de mediació d'assegurances i reassegurances privades, pel que disposa el capítol I d'aquest Reial decret, sense perjudici de les especificitats que es recullen en aquest capítol.

2. La inscripció del contracte d'agència en el registre a què es refereix l'article 6 d'aquest Reial decret s'ha de realitzar sense perjudici de la inscripció necessària de l'agent d'assegurances en el Registre administratiu de mediadors d'assegurances, corredors de reassegurances i els seus alts càrrecs, en compliment de l'article 9.1 de la Llei de mediació d'assegurances i reassegurances privades.

Article 11. *Procediments no jurisdiccionals de solució de conflictes.*

Sense perjudici del que disposa l'article 17 de l'Estatut del treball autònom, en el contracte d'agència d'assegurances les parts poden sotmetre les seves eventuais discrepàncies relatives al règim professional dels treballadors autònoms econòmicament dependents a mediació o arbitratge.

CAPÍTOL III

Del Registre estatal d'associacions professionals de treballadors autònoms

Article 12. *Creació del Registre.*

1. Es crea el Registre estatal d'associacions professionals de treballadors autònoms, en què s'han d'inscriure les associacions sense finalitat de lucre a què es refereixen els apartats 2 i 3 d'aquest article que duguin a terme la seva activitat en el territori de l'Estat, sempre que no la duguin a terme principalment en una comunitat autònoma, i que estiguin inscrites prèviament en el Registre nacional d'associacions.

A aquests efectes, s'entén que les associacions professionals de treballadors autònoms exerceixen l'activitat principalment en una comunitat autònoma quan més del 50 per cent dels seus associats hi estiguin domiciliats.

2. Tenen la consideració d'associacions professionals de treballadors autònoms les associacions que agrupin les persones físiques que estiguin compreses a l'article 1 de l'Estatut del treball autònom, i que tinguin per finalitat la defensa dels interessos professionals dels seus associats i funcions complementàries.

En la denominació i en els estatuts han de fer referència a la seva especialitat subjectiva i d'objectius.

3. També s'han d'inscriure les federacions, confederacions o unions d'associacions professionals de treballadors autònoms compreses en el mateix àmbit.

Article 13. *Organització administrativa.*

El Registre estatal d'associacions professionals de treballadors autònoms depèn orgànicament del Ministeri de Treball i Immigració i està adscrit a la Direcció General de l'Economia Social, del Treball Autònom i de la Responsabilitat Social de les Empreses. Radica a Madrid i té caràcter únic per a tot el territori de l'Estat.

Article 14. *Encarregat del Registre.*

El titular de la Subdirecció General de l'Economia Social, del Treball Autònom i de la Responsabilitat Social de les Empreses és l'encarregat del Registre estatal d'associacions professionals de treballadors autònoms i li correspon tota decisió o acord relatiu a la seva competència.

Contra les seves resolucions es pot interposar un recurs d'alçada davant el director general de l'Economia Social, del Treball Autònom i de la Responsabilitat Social de les Empreses, en la forma i els terminis que preveu la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 15. *Funcions del Registre.*

El Registre estatal d'associacions professionals de treballadors autònoms té les funcions següents:

1. Inscriure a les associacions professionals de treballadors autònoms i les federacions, confederacions i unions d'associacions professionals de treballadors autònoms d'àmbit estatal, que reuneixin els requisits que estableix l'article 12 d'aquest Reial decret, així com les seves modificacions estatutàries, variacions dels òrgans de govern i la seva cancel·lació.

2. Expedir els oportuns certificats acreditatius de les dades que consten en el Registre.

Article 16. *Inscripció en el Registre.*

1. La inscripció en el Registre s'ha de formalitzar mitjançant una sol·licitud dirigida a la Direcció General de l'Economia Social, del Treball Autònom i de la Responsabilitat Social

de les Empreses, d'acord amb el model de sol·licitud corresponent, a la qual s'ha d'adjuntar la documentació següent:

- a) Número d'identificació fiscal de l'associació (NIF).
- b) L'acta fundacional de l'associació, que ha de contenir la documentació referida a l'article 6.1 de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació o, si s'escau, el certificat d'inscripció en el Registre nacional d'associacions, amb una còpia certificada dels estatuts vigents i l'acreditació de la representació de l'entitat.
Les federacions, confederacions i unions han d'adjuntar a l'acta fundacional un certificat de l'acord de l'òrgan competent de les associacions fundadores, del qual es dedueixi la voluntat de constituir l'entitat corresponent i la designació de la persona física que la representi.
- c) Certificat d'inscripció expedit pel Registre nacional d'associacions.
- d) Relació d'associats amb l'especificació de les dades següents: número d'associat, nom i cognoms, sexe, NIF i domicili.

Les federacions, confederacions i unions han d'aportar una relació de les associacions que les integren, en la qual s'han d'especificar les dades següents: número d'associat, denominació, domicili i NIF de les associacions, així com nom i cognoms, domicili i NIF dels treballadors autònoms de cadascuna. No obstant això, les federacions, confederacions i unions que hagin aportat aquestes dades a altres registres públics poden complir aquest requisit mitjançant un certificat expedit per l'òrgan corresponent i que ha de contenir les dades a què es refereix aquest apartat.

Així mateix, cada associació integrant de les federacions, confederacions i unions ha d'estar habilitada per aportar directament davant el Registre la relació d'associats i l'especificació de les dades d'aquesta lletra d), incloent-hi la referència expressa de la federació, confederació o unió a la qual pertanyen, les quals han d'aportar davant el Registre una llista completa de les dades identificatives de totes les associacions que la integren.

2. Presentada la sol·licitud, el Registre ha de procedir a la qualificació de l'acte objecte d'inscripció registral, mitjançant l'estudi de la seva adequació jurídica i del compliment de les formalitats exigides en aquest Reial decret i la resta de normativa de caràcter imperatiu.

3. Quan la sol·licitud o els documents que s'hi han adjuntat no reuneixin els requisits exigibles, s'ha de requerir als sol·licitants perquè ho esmenin en el termini de deu dies. Si no ho fan dins el termini i en la forma escaient, el Registre considera que ha desistit de la seva petició, amb la resolució dictada a aquest efecte, i procedeix a l'arxiu de les actuacions.

4. Quan l'acte susceptible d'inscripció sigui ajustat a dret, el Registre ho ha de declarar mitjançant la corresponent resolució, i n'ha de disposar la inscripció en el full registral.

Article 17. *Procediment.*

Els actes subjectes a inscripció i els acords dictats pel Registre estatal d'associacions professionals de treballadors autònoms estan subjectes al procediment que estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 18. *Comunicació de modificacions.*

1. Els òrgans corresponents de cadascuna de les associacions inscrites estan obligats a comunicar a aquest Registre mitjançant un certificat expedit pel Registre nacional d'associacions qualsevol canvi o alteració substancial que es produeixi des de la seva inscripció, i particularment els referits a domicili, òrgans directius i estatuts.

2. De forma quadriennal, les associacions, federacions, confederacions i unions professionals de treballadors autònoms inscrites en aquest Registre estan obligades a

remetre una relació actualitzada dels seus associats amb l'especificació de les dades ressenyades a la lletra d) de l'article 16.1.

Article 19. *Cancel·lació.*

La cancel·lació en aquest Registre de la inscripció de les associacions, federacions, confederacions i unions professionals de treballadors autònoms es produeix per la pèrdua d'algun dels requisits previstos per a la seva qualificació, d'ofici o a instància de l'entitat interessada, per la revocació del NIF de l'associació, així com per incompliment de l'obligació de tramesa de les dades a què es refereixen els articles 16.1 i 18.1.

Article 20. *Sistema de registre.*

1. Cada associació disposa en el Registre d'un full personal, al qual s'atribueix un nombre ordinal.

En el full personal s'ha de practicar la inscripció en el primer assentament que es practiqui a l'associació, i les anotacions al marge de la inscripció que siguin preceptives, de conformitat amb el que disposa aquest Reial decret. La inscripció i posteriors anotacions s'han de numerar correlativament segons l'ordre cronològic de la seva producció. La cancel·lació determina l'extinció de la inscripció.

Els documents que accedeixin al Registre formen l'expedient de cada entitat, i s'incorporen a l'arxiu del registre.

2. El sistema de registre ha de disposar dels mitjans informàtics i telemàtics oportuns que siguin necessaris per a la simplificació del procediment.

Disposició addicional primera. *Treballadors autònoms econòmicament dependents prestadors del servei de transport.*

De conformitat amb el que disposa la disposició addicional onzena de l'Estatut del treball autònom, els treballadors autònoms econòmicament dependents prestadors del servei de transport a l'empara d'autoritzacions administratives de les quals siguin titulars, realitzada mitjançant el corresponent preu amb vehicles comercials de servei públic dels quals tinguin la propietat o el poder directe de disposició, encara que aquests serveis es facin de manera continuada per a un mateix carregador o comercialitzador, queden exclosos de l'aplicació de l'article 5.1 i de la lletra d) de l'article 5.2 d'aquest Reial decret.

Disposició addicional segona. *Agents comercials.*

D'acord amb el que disposa la disposició addicional dinovena de l'Estatut del treball autònom, els agents comercials queden exclosos de l'aplicació de la lletra c) de l'article 5.1 d'aquest Reial decret.

Disposició addicional tercera. *Adaptació d'estatuts de les associacions professionals de treballadors autònoms.*

De conformitat amb el que disposa la disposició transitòria primera de l'Estatut del treball autònom, les associacions a què es refereix l'article 12 d'aquest Reial decret, integrades pels professionals esmentats i inscrites com a tals en el Registre nacional d'associacions dependent del Ministeri de l'Interior o en l'Oficina Pública de Dipòsit d'Estatuts d'Associacions Sindicals i Empresarials d'àmbit nacional o supracomunitari de conformitat amb el Reial decret 873/1977, de 22 d'abril, sobre dipòsit dels estatuts de les organitzacions constituïdes a l'empara de la Llei 19/1977, d'1 d'abril, reguladora del dret d'associació sindical del Ministeri de Treball i Immigració, s'entenen convalidades sempre que compleixin els requisits de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació i els de l'Estatut del treball autònom.

Les associacions inscrites a l'entrada en vigor de l'Estatut del treball autònom, en el Registre públic que en cada cas sigui obligatori en la data esmentada, en virtut de la convalidació a què es refereix l'apartat anterior, no s'han d'inscriure en cap altra oficina

diferent del Registre estatal d'associacions professionals de treballadors autònoms creat per aquest Reial decret, sense perjudici, si s'escau, de l'obligació d'adaptar els seus Estatuts a les disposicions de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març.

Disposició addicional quarta. *Associacions professionals de treballadors autònoms inscrites a l'Oficina Pública de Dipòsit d'Estatuts d'Associacions Sindicals i Empresarials d'àmbit nacional o supracomunitari.*

Les associacions professionals de treballadors autònoms inscrites a l'Oficina Pública de Dipòsit d'Estatuts d'Associacions Sindicals i Empresarials d'àmbit nacional o supracomunitari de conformitat amb el Reial decret 873/1977, de 22 d'abril, sobre dipòsit dels estatuts de les organitzacions constituïdes a l'empara de la Llei 19/1977, d'1 d'abril, reguladora del dret d'associació sindical, han de complir el que disposa el capítol III d'aquest Reial decret, amb les particularitats següents:

a) La inscripció prèvia en el Registre nacional d'associacions de l'article 12.1 d'aquest Reial decret i l'obligació de comunicació de modificacions que estableix l'article 19.1 del mateix Reial decret s'entenen referides a l'Oficina Pública de Dipòsit d'Estatuts d'associacions sindicals i empresarials, i s'han d'ajustar als requisits establerts en aquesta.

b) El requisit de l'article 16.1.b) d'aquest Reial decret, relatiu a l'acta fundacional, i el requisit de l'article 16.1.c) del mateix Reial decret s'entenen complerts amb el certificat de personalitat jurídica de les associacions de treballadors autònoms emès per l'Oficina Pública de Dipòsit d'Estatuts d'Associacions Sindicals i Empresarials on estan dipositats els seus estatuts.

Disposició addicional cinquena. *Encàrrec de gestió i col·laboració administrativa.*

En virtut del que disposa l'article 15 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, el Servei Públic d'Ocupació Estatal pot encarregar el registre dels contractes per a la realització de l'activitat econòmica o professional del treballador autònom econòmicament dependent als òrgans corresponents de les comunitats autònomes que ho sol·licitin, sense que això afecti el caràcter estatal i únic del registre dels contractes dels treballadors autònoms econòmicament dependents.

El Servei Públic d'Ocupació Estatal cedeix a la Tresoreria General de la Seguretat Social la informació relativa al registre dels contractes dels treballadors autònoms econòmicament dependents, així com la finalització d'aquests contractes, a l'efecte de tramitar les corresponents altes i baixes i variacions de dades dels treballadors autònoms econòmicament dependents.

Als efectes del que disposen la disposició addicional tercera i la quarta d'aquest Reial decret, s'ha de portar a terme l'oportuna col·laboració i intercanvi d'informació entre el Registre nacional d'associacions del Ministeri de l'Interior i l'Oficina Pública de Dipòsit d'Estatuts d'Associacions Sindicals i Empresarials d'àmbit nacional o supracomunitari i el Registre estatal d'associacions professionals de treballadors autònoms, dependents aquests dos últims del Ministeri de Treball i Immigració.

Disposició addicional sisena. *Finançament.*

Els crèdits necessaris per al funcionament del Registre estatal d'associacions professionals de treballadors autònoms es consignen en els pressupostos del Ministeri de Treball i Immigració.

Disposició addicional setena. *Caràcter del model de contracte de treballador autònom econòmicament dependent.*

El model de contracte de treballador autònom econòmicament dependent de l'annex d'aquest Reial decret té caràcter merament indicatiu, i s'ha d'adequar per als supòsits que

preveuen la disposició addicional onzena i la disposició addicional dinovena de l'Estatut del treball autònom, de conformitat amb el que estableixen les disposicions addicionals primera i segona d'aquest Reial decret.

Disposició addicional vuitena. *Professionals en règim societari.*

De conformitat amb el que estableix l'exclusió de l'apartat 3 de l'article 11 de l'Estatut del treball autònom, les especificacions del contracte de treballador autònom econòmicament dependent que conté el capítol primer d'aquest Reial decret no s'entenen aplicables a la relació contractual establerta entre professionals que exerceixin la seva professió juntament amb altres en règim societari o sota qualsevol altra forma jurídica admesa en dret.

Aquesta exclusió s'entén sense perjudici del contracte de treballador autònom econòmicament dependent que el professional pugui subscriure amb un client diferent de la societat o persona jurídica en què estigui inserit. En aquest supòsit, per al càlcul del percentatge del 75 per cent que disposa el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 2 d'aquest Reial decret, s'han d'incloure en el còmput dels ingressos totals els que el professional percebi procedents de la societat o persona jurídica de què formi part.

Disposició transitòria primera. *Adaptació dels contractes vigents dels treballadors autònoms econòmicament dependents.*

Els contractes subscrits amb anterioritat a l'entrada en vigor de l'Estatut del treball autònom, entre el treballador autònom i el client, de conformitat amb la seva disposició transitòria segona, s'han d'adaptar a les previsions que conté la Llei i a aquest Reial decret dins el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor del Reial decret esmentat, llevat que en aquest període alguna de les parts opti per rescindir el contracte, sense perjudici de la responsabilitat que es pugui derivar en virtut de les condicions pactades anteriorment a l'empara de les disposicions del dret civil, mercantil o administratiu aplicables.

El treballador autònom en què es doni la circumstància de ser econòmicament dependent, ho ha de comunicar al client respecte al qual adquireixi aquesta condició, en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.

Els contractes subscrits amb posterioritat a l'entrada en vigor de l'Estatut del treball autònom, entre el treballador autònom econòmicament dependent i el client, produeixen efectes jurídics plens, i s'han d'adaptar al que estableix el capítol I d'aquest Reial decret.

Disposició transitòria segona. *Adaptació dels contractes vigents dels treballadors autònoms econòmicament dependents en el sector del transport i en el sector dels agents d'assegurances.*

Els contractes subscrits amb anterioritat a l'entrada en vigor de l'Estatut del treball autònom, entre el treballador autònom i el client als quals es refereix la disposició addicional onzena de la Llei esmentada i els contractes subscrits pels agents d'assegurances als quals els sigui aplicable el capítol tercer de la mateixa Llei, s'han d'adaptar a les previsions que contenen la Llei i aquest Reial decret dins el termini de divuit mesos des de l'entrada en vigor del Reial decret esmentat, llevat que en aquest període alguna de les parts opti per rescindir el contracte, sense perjudici de la responsabilitat que es pugui derivar en virtut de les condicions pactades anteriorment a l'empara de les disposicions del dret civil, mercantil o administratiu aplicables.

El treballador autònom en què es doni la circumstància de ser econòmicament dependent en els supòsits als quals es refereix aquesta disposició transitòria ho ha de comunicar al client respecte al qual adquireixi aquesta condició.

Els contractes subscrits amb posterioritat a l'entrada en vigor de l'Estatut del treball autònom, entre el treballador autònom econòmicament dependent i el client, produeixen efectes jurídics plens, i s'han d'adaptar al que estableix el capítol I d'aquest Reial decret en el supòsit del sector del transport i al que disposa el capítol II en el cas d'agents d'assegurances.

Disposició transitòria tercera. *Règim transitori del registre de contractes.*

Els contractes registrats de conformitat amb la Resolució de 21 de febrer de 2008, del Servei Públic d'Ocupació Estatal, per la qual s'estableix el procediment provisional per al registre dels contractes dels treballadors autònoms econòmicament dependents s'han d'adaptar al que disposa l'article 6.2 d'aquest Reial decret en el termini de tres mesos des de la seva entrada en vigor.

Disposició transitòria quarta. *Transitorietat dels actes d'enquadrament en el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors per compte propi o autònoms dels treballadors autònoms econòmicament dependents.*

Els actes d'enquadrament en el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors per compte propi o autònoms relatius als treballadors autònoms econòmicament dependents, tramitats fins a la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret a l'empara de la Resolució de 16 de gener de 2008 de la Tresoreria General de la Seguretat Social, per la qual es van impartir directrius provisionals sobre això, tenen plena validesa des de la data en què hagin produït els seus efectes de conformitat amb el que disposa el Reglament general sobre inscripció d'empreses i afiliació, altes, baixes i variacions de dades de treballadors en la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 84/1996, de 26 de gener.

Disposició final primera. *Títol competencial i habilitació.*

Aquest Reial decret es dicta en virtut de les competències que atribueix a l'Estat l'article 149.1.6a, 7a, 8a i 17a de la Constitució espanyola i a l'empara de l'habilitació que confereix al Govern la disposició final tercera de l'Estatut del treball autònom.

Disposició final segona. *Modificació del Reglament general sobre inscripció d'empreses i afiliació, altes, baixes i variacions de dades de treballadors en la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 84/1996, de 26 de gener.*

«El paràgraf d) de l'article 46.5 del Reglament general sobre inscripció d'empreses i afiliació, altes, baixes i variacions de dades de treballadors en la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 84/1996, de 26 de gener, i modificat pel Reial decret 1382/2008, d'1 d'agost, queda redactat en els termes que s'indiquen a continuació, i l'actual paràgraf d) passa a constituir el paràgraf e):

d) Còpia del contracte subscrit entre el treballador autònom econòmicament dependent i el seu client, una vegada registrat en el Servei Públic d'Ocupació Estatal i còpia de la comunicació al Servei Públic d'Ocupació Estatal de la finalització del contracte registrat.»

Disposició final tercera. *Facultat d'execució.*

S'autoritza el ministre de Treball i Immigració a dictar totes les normes que siguin necessàries per a l'execució del que disposa aquest Reial decret.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 23 de febrer de 2009.

JUAN CARLOS R.

El ministre de Treball i Immigració,
CELESTINO CORBACHO CHAVES.

ANNEX

Model de contracte del treballador autònom econòmicament dependent

_____, ____ de _____ de _____

REUNITS

D'una part, el CLIENT, empresa _____, domiciliada a _____, carrer _____, número _____, i amb NIF _____, en nom i representació de la qual actua el senyor _____, major d'edat, veí de _____, amb domicili al carrer _____, número _____, i amb DNI/NIE _____,

De l'altra, el TREBALLADOR AUTÒNOM, el senyor _____, major d'edat, veí de _____, amb domicili al carrer _____, número _____, i amb DNI/NIE _____

Totes dues parts es reconeixen mútuament la capacitat legal suficient per contractar i a aquest efecte

EXPOSEN

1. Que el treballador autònom fa constar expressament la condició de treballador autònom econòmicament dependent respecte del client.
2. Que el treballador autònom declara que la seva activitat com a treballador autònom econòmicament dependent no s'executa de manera indiferenciada dels treballadors que prestin servei sota qualsevol modalitat de contractació laboral per compte del client i que du a terme l'activitat amb criteris organitzatius propis sense perjudici de les indicacions tècniques que pugui percebre del seu client, i n'assumeix el risc i ventura.
3. Que el treballador autònom percep del client rendiments de l'activitat econòmica o professional per un import d'almenys el 75 per cent dels ingressos totals que aquell percep per rendiments de treball i d'activitats econòmiques o professionals, que no té al seu càrrec treballadors per compte d'altri ni pot subcontractar part de l'activitat contractada o tota l'activitat contractada amb el client ni les activitats que pugui contractar amb altres clients, que disposa d'infraestructura productiva i material propis, necessaris per a l'exercici de l'activitat i independents dels del seu client, quan en l'activitat a realitzar siguin rellevants econòmicament, que ha de comunicar per escrit al seu client les variacions en la condició de dependent econòmicament que es produeixin durant la vigència del contracte, que no és titular d'establiments o locals comercials i industrials i d'oficines i despatxos oberts al públic i que no exerceix cap professió juntament amb altres professionals en règim societari o sota qualsevol altra fórmula jurídica admesa en dret.
4. Que totes dues parts acorden formalitzar aquest contracte de conformitat amb les següents

CLÀUSULES

Primera.– El treballador autònom econòmicament dependent ha de prestar els seus serveis professionals de _____ o realitzar l'encàrrec o obra de _____ per al client, del qual ha de percebre una contraprestació econòmica per l'execució de la seva activitat professional o econòmica o de l'encàrrec o obra per un import de _____ euros, l'abonament dels quals s'ha de produir en el temps i la forma convinguts. El pagament s'ha d'efectuar en el termini de _____ dies des de la recepció de la factura corresponent. Si no hi ha pacte, el termini de pagament és de 30 dies.

Segona.—La durada d'aquest contracte és de _____ dies/mesos/anys, o per la realització de l'obra o el servei de _____ a comptar del ____/____ fins al ____/____ o per la finalització de l'obra o servei.

Tercera.—La jornada de l'activitat professional o econòmica del treballador autònom econòmicament dependent pot tenir una durada màxima de _____ hores diàries/setmanals/mensuals amb la distribució següent: _____ El règim de descans setmanal i el corresponent dels festius aplicable és _____

El treballador autònom econòmicament dependent té dret a una interrupció anual de l'activitat de _____ dies.

En els supòsits de violència de gènere, per adaptar l'horari de la treballadora autònoma econòmicament dependent i la seva distribució a fi de fer efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral, s'ha de modificar aquesta clàusula per adequar-la a la nova situació.

Quarta.—En cas d'extinció contractual per desistiment del treballador autònom econòmicament dependent, aquest ha de preavisar el client en el termini de _____ dies. En cas d'extinció contractual per voluntat del client per causa justificada, el client ha de preavisar aquell en el termini de _____ dies.

Cinquena.— Són causes d'extinció o d'interrupció justificada del contracte, a més de les que estableixen els articles 15.1.b) i 16.2 de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, les següents:

_____
_____
_____

Sisena.— La quantia de la indemnització per al treballador autònom econòmicament dependent o per al client en virtut del que disposa l'article 15 de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, és de _____

Setena.—Acord d'interès professional aplicable (en cas que n'hi hagi i amb la conformitat del treballador autònom econòmicament dependent): _____

Vuitena.— El treballador autònom econòmicament dependent i el client es comprometen a millorar l'efectivitat del dret a la integritat física, la protecció adequada de la seva seguretat i salut en el treball, així com formació preventiva del treballador autònom econòmicament dependent i per a això acorden les accions següents:

_____
_____

Novena.— Condicions contractuals aplicables en cas que el treballador autònom econòmicament dependent deixi de complir el requisit de dependència econòmica:

_____

Desena.— Aquest contracte l'ha de registrar en el Servei Públic d'Ocupació Estatal o en l'òrgan corresponent de la comunitat autònoma a la qual s'hagi encarregat la gestió el treballador autònom econòmicament dependent en el termini de 10 dies hàbils des de la seva perfecció. El treballador autònom econòmicament dependent ha de comunicar al client que el contracte ha estat registrat en el termini de 5 dies hàbils següents al registre. Transcorregut el termini de 15 dies hàbils des de la subscripció del contracte, sense que s'hagi produït la comunicació de registre per part del treballador autònom econòmicament, el client l'ha de registrar en el Servei Públic d'Ocupació Estatal en el termini dels 10 dies hàbils següents. Les modificacions del contracte i la seva finalització són objecte de comunicació en els mateixos terminis assenyalats.

CLÀUSULES ADDICIONALS

I perquè consti s'estén aquest contracte per triplicat en el lloc i la data indicats a l'encapçalament, i el signen les parts interessades,

Treballador autònom

Client